

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. április 3.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2024/0079(NLE)

8517/24
ADD 1

EDUC 114
SOC 253
JEUN 75
DIGIT 102
ENV 388

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2024. március 27.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2024) 147 final
Tárgy:	MELLÉKLETEK a következőhöz: Javaslat A TANÁCS AJÁNLÁSA egy európai felsőoktatási minőségbiztosítási és elismerési rendszerről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2024) 147 final.

Melléklet: COM(2024) 147 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.3.27.
COM(2024) 147 final

ANNEXES 1 to 3

MELLÉKLETEK

a következőhöz:

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

egy európai felsőoktatási minőségbiztosítási és elismerési rendszerről

{SWD(2024) 74 final}

I. MELLÉKLET

A felsőoktatási intézmények szövetségeire vonatkozó intézményközi minőségbiztosítási keret építőelemei

1. BEVEZETÉS

A következő építőelemek szolgálnak alapul a felsőoktatási intézmények szövetségeire vonatkozó új, intézményközi minőségbiztosítási megközelítés teljes keretének kialakításához. Ezek az építőelemek az Erasmus+ által finanszírozott QA-FIT és IMINQA projektek eredményeire épülnek. Ezeket az építőelemeket a minőségbiztosításban érdekelt felekkel közösen dolgozták ki, és nem az a céljuk, hogy más minőségbiztosítási eljárásokat megkettőzzenek. Ezeket az építőelemeket a tagállamokkal és a felsőoktatásban érdekelt felekkel közösen fejlesztik tovább, és azok olyan önkéntes eszközként szolgálnak majd, amelyet a felsőoktatási intézmények szövetségei felhasználhatnak a közösen irányított tevékenységeik minőségének és hatékonyságának biztosítására.

2. CÉL

A felsőoktatás minőségbiztosítására vonatkozó európai sztenderdek és irányelvek (ESG)¹ elveivel összhangban a minőségbiztosítási értékelésnek ötvöznie kell az elszámoltathatóság és a javítás kettős célját, amelyek a következők:

- a) hozzájárulni a szövetség minőségének a javításához és támogatni a szövetséget célkitűzéseinek elérésében; és
- b) a szövetség számára lehetővé tenni, hogy bizonyítsa a közösen irányított tevékenységeinek minőségét.

Ennek eredményeként a szövetség által kiválasztott minőségbiztosítási ügynökség által elvégzendő értékelésnek:

- a) el kell ismernie, hogy a felsőoktatási intézmények együttműködése ezen ajánlás értelmében szövetségnek minősül;
- b) csökkentenie kell a szövetség adminisztratív terheit azáltal, hogy lehetővé teszi, hogy a közösen irányított tevékenységeket egy meghatározott érvényességi időszak alatt egyszer egy közösen végzett külső minőségbiztosítási eljárásnak vessék alá, ahelyett, hogy több nemzeti külső minőségbiztosítási rendszer hatálya alá tartoznának; és
- c) meg kell könnyítenie a szövetségek által nyújtott közös oktatási kínálat, például a közös programok vagy mikrotanúsítványok minőségbiztosítását.

3. ÁLTALÁNOS ELVEK

A minőségbiztosítási ügynökségek által kidolgozott értékelési módszertannak:

- a) tükröznie kell a szövetségek autonómiáját és sokszínűségét;
- b) ösztönöznie kell a szövetségeket egy olyan közös belső minőségbiztosítási rendszer létrehozására, amely közös oktatási kínálatuk egészére kiterjed;

¹ [European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the EHEA 2015 MC 613727.pdf](#).

- c) követnie kell a „csakis egyszer” elvet: a közös oktatási szolgáltatást az ugyanazon érvényességi időn belül csak egyszer szabad külső minőségbiztosítási eljárásnak alávetni; és
- d) integrálnia kell az ESG valamennyi releváns részét, a közös programok minőségbiztosítására vonatkozó európai megközelítést, valamint adott esetben az ezen ajánlás II. mellékletében a közös európai diplomára vonatkozóan meghatározott európai kritériumokat.

4. TÁMOGATHATÓSÁG

Az értékelésnek nyitva kell állnia az európai felsőoktatási térség felsőoktatási intézményeinek valamennyi szövetsége előtt.

A szövetségnek rendelkeznie kell valamilyen formájú, szövetségi szintű belső minőségbiztosítással, amely magában foglalja a felelősségvállalást bizonyos közösen irányított tevékenységekért.

5. ALKALMAZÁSI KÖR

Az értékelésnek a szövetség belső minőségbiztosítási és minőségjavítási mechanizmusainak a hatékonyságára kell összpontosítania.

6. A SZÖVETSÉGNEK MEG KELL HATÁROZNI ÉS ÁTLÁTHATÓVÁ KELL TENNIE, HOGY A KÖZÖS OKTATÁSI KÍNÁLATON ÉS TEVÉKENYSÉGEKEN BELÜL MI TARTOZIK A KÖZÖS, SZÖVETSÉGI SZINTŰ BELSŐ MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS HATÁLYA ALÁ. LEGFŐBB JELLEMZŐK

Az értékelésnek olyan sztenderdeken kell alapulnia, amelyek teljes mértékben magukban foglalják az ESG 1. részét.

A sztenderdeknek tartalmazniuk kell annak megerősítését is, hogy a szövetség belső minőségbiztosítása gondoskodik arról, hogy:

- a) a szövetség által kínált közös oktatási programok megfeleljenek a közös programok minőségbiztosítására vonatkozó európai megközelítés sztenderdjeinek; és
- b) a közös oktatási programok megfeleljenek az európai cím, illetve adott esetben a közös európai diploma megszerzéséhez szükséges európai kritériumoknak, amennyiben a szövetség úgy dönt, hogy ki kíván ilyet adni.

Az értékelést egy, az EQAR-ban szereplő és a szövetség által kiválasztott ügynökségnek kell elvégeznie.

Az értékelésnek olyan következetes módszertannal és eljárással kell rendelkeznie, amelyeket az ezen építőelemek alapján kidolgozandó teljes keretben kell meghatározni, és amelyeket az értékelést végző, az EQAR-ban szereplő ügynökségtől függetlenül kell alkalmazni.

A módszertannak biztosítania kell, hogy az egyes eljárások az egyes szövetségekhez igazodjanak, figyelembe véve a szövetség küldetését, összetételét (például méretét és földrajzi kiterjedését), valamint a közösen irányított tevékenységek körét.

7. EREDMÉNYEK ÉS KÖVETKEZMÉNYEK

Az értékelés eredményeképpen az EQAR-ban szereplő ügynökségnek döntést kell hoznia, amely lehet pozitív, vagy pozitív, de feltételekhez kötött, illetve negatív.

A pozitív értékelési döntés feljogosítja a szövetséget arra, hogy:

- a) saját maga akkreditálja az értékelés tárgyát képező közös oktatási kínálatát, a közös programok minőségbiztosítására vonatkozó európai megközelítés alkalmazásával; és
- b) használja az európai címet azon programok esetében, amelyek megfelelnek a közös európai diploma (cím) kritériumainak, és lehetőség szerint, valamint önkéntes alapon közös európai diplomát adjon ki.

A tagállamoknak az alábbiak szerint kell elismerniük a pozitív értékelési döntést:

- a) az intézményi szintű nemzeti külső minőségbiztosítás esetében: mentesíteniük kell a további nemzeti minőségbiztosítási eljárások alól a közös oktatási kínálat minden olyan részét, amelyre közös belső minőségbiztosítás vonatkozik, és amely sikeresen átment az értékelésen; és
- b) a program szintű nemzeti külső minőségbiztosítás esetében: mentesíteniük kell a további nemzeti minőségbiztosítási eljárások alól valamennyi olyan programot, amelyre közös belső minőségbiztosítás vonatkozik, és amely sikeresen átment az értékelésen.

II. MELLÉKLET

Az európai kritériumok meghatározzák a közös európai diploma és az európai cím legfontosabb jellemzőit. Garantálják a transznacionális programok és transznacionális diplomák legszigorúbb sztenderdjeinek a tiszteletben tartását, és megmagyarázzák, hogy azok miben különböznek a világ más részein kiadott diplomáktól.

A felsőoktatási intézményeknek jogukban állna kiadni a közös európai diplomát a meglévő nemzeti struktúrák (például a nemzeti minőségbiztosítási ügynökségek) értékelése alapján, amely megállapítaná, hogy a közös program megfelel-e valamennyi említett európai kritériumnak.

Az alábbiakban ismertetett, javasolt európai kritériumok egy rendkívül széles körű együttműködésen és tesztelésen alapulnak, amelyben **az összes tagállamból több mint 140 felsőoktatási intézmény, 17 minisztérium és 20 nemzeti minőségbiztosítási ügynökség, diákszervezetek, valamint gazdasági és szociális partnerek vettek részt.**

A közös európai diplomára vonatkozó kritériumok			EKKR-szintek
Transznacionális programszervezés és -irányítás	Részt vevő felsőoktatási intézmények	A közös programot legalább két különböző tagállam legalább két felsőoktatási intézménye kínálja.	6, 7, 8
	Transznacionális közös diplomák kiállítása	A közös programot az összes részt vevő felsőoktatási intézmény közösen alakítja ki és hajtja végre.	6, 7, 8
		A közös program közös diploma kiadásához vezet.	6, 7, 8
		A diákok közös oklevélmelléklet ² kapnak.	6, 7
		A közös program az ECTS használati útmutatójával összhangban ismerteti a tanulási eredményeket és a krediteket.	6, 7
	A közös programra vonatkozó közös megállapodások	A közös program közös politikákkal, eljárásokkal és/vagy intézkedésekkel rendelkezik, amelyek meghatározzák a tanterv tervezését és végrehajtását, valamint valamennyi szervezeti és adminisztratív kérdést. A diákok képviselői részt vesznek a közös politikák és eljárások és/vagy intézkedések meghatározására irányuló döntéshozatali folyamatban.	6, 7, 8
	Minőségbiztosítási intézkedések	A belső és külső minőségbiztosítás a felsőoktatás minőségbiztosításának európai sztenderdjeivel és irányelveivel összhangban történik. A felsőoktatási intézményeket, a tanulmányi területet vagy a programot egy, az EQAR-ban szereplő ügynökség értékeli.	6, 7, 8
		A közös program értékelése a közös programok minőségbiztosítására vonatkozó európai megközelítés sztenderdjei alapján történik.	6, 7, 8
	Pályakövetés	A közös program a diplomások nyomon követését egy pályakövetési rendszeren keresztül végzi.	6, 7, 8

²

[Oklevélmelléklet | Europass.](#)

Tanulási tapasztalat	Diákközpontú tanulás	A közös programot úgy alakítják ki, fejlesztik folyamatosan és hajtják végre, hogy a diákok aktív szerepet vállaljanak a tanulási folyamatban. A diákok értékelése ezt a megközelítést tükrözi.	6, 7, 8
	Interdiszciplinaritás	A közös program az interdiszciplinaritást elősegítő elemeket foglal magában.	6, 7, 8
	A munkaerőpiachoz igazodás	A közös program ágazatközi elemek vagy tevékenységek ³ beépítése és a transzverzális készségek fejlesztése révén igazodik a munkaerőpiaci követelményekhez.	6, 7, 8
	Digitális készségek	A közös program a hallgatók haladó szintű digitális készségeinek fejlesztéséhez kapcsolódó, a közös program kapacitásaihoz és körülményeihez igazított komponenseket és fellépéseket tartalmaz, biztosítva a program hatókörével és tudományos fókuszával való összhangot.	6, 7, 8
	Transznacionális kampusz – a szolgáltatásokhoz való hozzáférés	A program közös politikákat alkalmaz a hallgatók és a személyzet számára, hogy valamennyi részt vevő felsőoktatási intézményben ugyanolyan feltételek mellett férjenek hozzá a releváns szolgáltatásokhoz, mint az összes többi beiratkozott hallgató és a helyi alkalmazottak.	6, 7, 8
	Rugalmas és integrált hallgatói mobilitás	A közös program mélyreható interkulturális tapasztalatot kínál, beleértve legalább 1 hallgatói fizikai mobilitási időszakot (amely több tartózkodásra is felosztható) egy vagy több partnerintézménynél, amely összesen legalább 60 ECTS-t jelent az EKKR 6. szintjén, illetve 30 ECTS-t az EKKR 7. szintjén. A közös program olyan politikát alkalmaz, amely alternatívákat kínál az utazni nem tudó diákok számára.	6, 7
		A közös program mélyreható interkulturális tapasztalatot kínál, beleértve egy összesen legalább 6 hónapos fizikai mobilitást egy vagy több partnerintézménynél. A közös program olyan politikát alkalmaz, amely alternatívákat kínál az utazni nem tudó diákok számára.	8
	A diplomamunkák közös értékelése és közös felügyelete	A diplomamunkákat legalább két témavezető felügyeli, és értékelésüket olyan társtémavezetők vagy bizottság végzi, amelyek két különböző ország legalább két különböző intézményéből származnak.	8
Európai értékek	Demokratikus értékek	A közös program közös politikái előmozdítják és tiszteletben tartják a demokratikus értékeket.	6, 7, 8
	Többnyelvűség	A közös program során minden diák legalább két különböző uniós nyelvet használ.	6, 7, 8
	Inkluzivitás	A közös program a sokszínűség, az egyenlőség és a befogadás előmozdítása, valamint a hátrányos helyzetű diákok és személyzet támogatására irányuló testre szabott intézkedések elfogadása révén elkötelezi magát a széles körű részvétel biztosítása mellett.	6, 7, 8

³

Az ágazatközi elemek és tevékenységek többek között olyan dolgokat foglalnak magukban, mint a gazdasági és szociális ágazatokkal való együttműködés a tantervek kialakítása és végrehajtása során, szakmai gyakorlatok, munkahelyi környezetben történő tanulás, kirendelés/munkaközvetítés, önkéntesség, szolgáltatásalapú tanulás, kihívásorientált megközelítések.

		A közös program vállalja, hogy tiszteletben tartja az Európai kutatói chartában foglalt elveket.	8
	Zöld átállás	A közös program rendelkezik a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos szakpolitikákkal és fellépésekkel, és intézkedéseket hajt végre tevékenységei környezeti lábnyomának minimalizálása érdekében.	6,7, 8

III. MELLÉKLET

Fogalommeghatározások

Szövetség: az európai felsőoktatási intézmények olyan csoportja, amely olyan hosszú távú, transznacionális strukturális együttműködésbe lépett, amelyet a szövetség minden egyes tagjának a megfelelő, intézményi szintű döntéshozó szervei által jóváhagyott közös küldetésnyilatkozata is megerősít. Ez az együttműködés magában foglalja az irányítással kapcsolatos közös döntéshozatalt, és alapvető feladatként magában foglalja a közös oktatást. Ide tartoznak például az „Európai Egyetemek” kezdeményezés⁴ keretében finanszírozott felsőoktatási intézmények szövetségei.

Oktatási kínálat: a legtágabb értelemben vett felsőoktatási kínálat, beleértve a teljes körű, diplomát nyújtó programokat, a mikrotanúsítványt eredményező kurzusokat, valamint azokat az oktatási szolgáltatásokat, amelyek nem képezik a hivatalos diploma megszerzéséhez vezető program részét.

Értékelés: egy felsőoktatási intézmény vagy oktatási kínálat belső vagy külső minőségbiztosítási felülvizsgálata.

Közös program: a különböző felsőoktatási intézmények által koordinált és közösen kínált integrált tanterv, amely kettős/többszörös vagy közös diplomát eredményez.

Közös diplomát nyújtó program: olyan közös program, amely közös diplomát eredményez.

Közösen irányított tevékenységek: a szövetség és az azt alkotó felsőoktatási intézmények azon tevékenységei, amelyekről a szövetség úgy határozott, hogy a szövetség közös belső minőségbiztosítási rendszerének hatálya alá helyezi.

Minőségbiztosítás: egy felsőoktatási intézmény vagy minőségbiztosítási ügynökség által végzett belső és külső folyamatok, amelyek célja olyan tanulási környezet biztosítása, amelyben a programok tartalma, a tanulási lehetőségek és a létesítmények méltányosak és a célnak megfelelőek. A minőségbiztosítási tevékenységeknek az alábbi két céljuk van:

- **Elszámoltathatóság:** A minőségbiztosítási rendszerek biztosítják a felsőoktatási közösség és a nyilvánosság számára a felsőoktatási intézmény tevékenységeinek minőségét azáltal, hogy megfelelnek bizonyos sztenderdeknek. A minőségbiztosítási rendszer képezheti az alapját annak, hogy az intézmény megkapjon bizonyos jogokat, mint például: hallgatók toborzása, diplomák kiadása vagy állami finanszírozás megszerzése.
- **Javítás:** A minőségbiztosítási rendszerek emellett tanácsokkal és ajánlásokkal szolgálnak a felsőoktatási intézmények számára, illetve azokon belül arra vonatkozóan, hogy miként javíthatják a tevékenységüket.

A minőségbiztosítási rendszer elszámoltathatósága és javítása együttesen megteremti a felsőoktatási intézmény teljesítménye iránti bizalmat. Kulcsfontosságúak egy olyan minőségi kultúra kialakulásának elősegítéséhez, amely mindenki számára egyaránt fontos: a hallgatóktól és a személyzettől az intézmények vezetéséig és irányításáig. Ebben a dokumentumban a „minőségbiztosítás” kifejezés a folyamatos fejlesztési cikluson belüli

⁴

[„Európai Egyetemek” kezdeményezés | Európai oktatási térség \(europa.eu\).](http://europa.eu)

valamennyi tevékenység – tehát mind az elszámoltathatósági, mind a javítási tevékenység – leírására szolgál.

- a) **Belső minőségbiztosítás:** az a folyamat, amelyeket maguk a felsőoktatási intézmények végeznek. Ezeket általában a felsőoktatási intézmények minőségbiztosítási stratégiájának részeként dolgozzák ki, elismerve, hogy elsősorban maguk az intézmények felelősek kínálatuk minőségéért és minőségbiztosításáért.
- b) **Külső minőségbiztosítás:** minőségbiztosítási ügynökségek által végzett folyamat.
- c) **A külső minőségbiztosítás intézményalapú megközelítése:** az intézménynek kizárólag intézményi szinten kell külső minőségbiztosítási folyamaton keresztül mennie, amelynek célja, hogy felmérje az intézmény belső minőségbiztosítási folyamatainak hatékonyságát, valamint azt, hogy az intézmény minőségi kultúrája kellően fejlett-e ahhoz, hogy biztosítsa tanulási kínálatának magas színvonalát. Lehetővé teszi az intézmény számára, hogy programokat dolgozzon ki és hajtson végre anélkül, hogy programszinten külső minőségi felülvizsgálatra lenne szükség (ezt számos országban önkreditalásnak nevezik).
- d) **A külső minőségbiztosítás programalapú megközelítése:** minden egyes, egy vagy több felsőoktatási intézmény által kínált programot (vagy programcsoportot) külső minőségbiztosítási felülvizsgálatnak kell alávetni.
- e) **A külső minőségbiztosítás kombinált megközelítése:** olyan helyzet, amikor egy felsőoktatási rendszer a külső minőségbiztosítás intézményalapú és programalapú megközelítését egyaránt alkalmazza. Ez a helyzet az EU legtöbb felsőoktatási rendszerében⁵.

⁵ A hatékony európai felsőoktatási együttműködéshez szükséges kapcsolatok kiépítéséről szóló tanácsi ajánlás végrehajtásáról szóló, 2023. évi bizottsági felmérésre adott válaszok szerint 14 tagállami minisztérium számolt be arról, hogy a külső minőségbiztosítás tekintetében kombinált megközelítést alkalmaz.